

Gedachten en overtuigingen

‘Een bijzonder mens ben ik, daarover zijn vriend en vijand het eens. Ik houd er gedachten op na. Zo weet ik dat als ik straks mijn laatste adem uit zal blazen, ik dan terugkeer in de moederschoot van het niet-zijn. Pas in het loslaten van het leven zal de eenheid worden hersteld en is de oorzaak van mijn lijden de facto weggenomen. Dan kan ik er niets meer over vertellen. Misschien is dat wel jammer.

Voordat ik geboren ben, was ik in de volkomen eenheid van de eeuwigheid, een voorwereld. Dit nu verklaart al voor een flink deel mijn verwachtingen, voorkeuren en kijk op zaken.

Ik ben geen zwijmelaar, iemand die wegvluucht in de verstrooiing. Voordat er naar het niet-zijn zal worden overgegaan zal er eerst recht gedaan moeten worden aan het feit van mijn bestaan. Het klinkt kranig en stoer maar het is voor een deel niets anders dan aan de teisteringen van het bestaan te ontsnappen. Voor een ander - belangrijker - deel om mijn vragen te duiden en gericht te beantwoorden.

Om dit soort mengelmoes van gedachten en overtuigingen gaat het bij mij. Over deze gedachten heb ik meerdere malen met anderen gesproken. Zij hebben mij onafhankelijk van elkaar gesteund in mijn pogingen om hierover eens “iets op papier te zetten”.

Ik beroep me niet op enige morele superioriteit, iets wat naar mijn inzicht de oorzaak is van veel en groot onheil in de wereld. Ik heb alleen maar een fijne neus voor de schaduwkant van het leven, de mensen én van mezelf. Het heiligste kan zomaar als schild voor de slechtste bedoelingen worden misbruikt. Jezelf beduvelen vindt al snel plaats, als je niet uitkijkt. Dikwijls zonder dat je er erg in hebt...

Als het erop aan komt, zo vermoed ik, wil ik slechts mezelf behagen. Het lijkt soms alsof ik zelfs de heiligste gedachte niet eens kan koesteren, zonder de zorg om mezelf, om mijn eigen aanzien. Hoewel ik goede vorderingen maak kan ik met moeite aan de idee van de zelfverloochening, zoals Jezus Christus en Shakyamuni Buddha die beoefenden en me leren, wennen.

Ben ik daarmee een naar en oneerbaar mens? Allerm minst! Kan ik, zoals ik aanvankelijk dacht, eenvoudigweg niet anders? Vergis ik me, maak ik niet een belangrijke denkfout? Op een keer heb ik in een vlaag van overmoed mijn “drievoudig onvermogen” voorgelegd aan een geestelijke. Een bekend theoloog van formaat. Hij stamelde: “Ik zal voor je bidden.” Teleurgesteld was ik in deze man, liever had ik gezien dat deze naar goed katholiek gebruik zou hebben gezegd: “Ketelaar, daar hebben we allemaal in deze congregatie en daar buiten erg veel last van, niets bijzonders, kom vanavond het diner met ons gebruiken. Of een glas meedrinken.” Later zag ik in dat hij me, ondanks zijn geleerdheid, een dienst had bewezen.

Niet meer en niet minder wil ik, een beetje (h-)erkend worden in mijn verlangen om mijn wezen beter te leren kennen. Maar door mijn demaskerende inborst en directheid oogst ik het tegenovergestelde. Zo creëer ik onbedoeld een wereld die ik zelf verafschuw. Het kan raar lopen in een mensenleven, dat heb ik wel gemerkt.

Het heeft wel even geduurd voordat ik inzag dat er met mij niet zoveel verkeers aan de hand is. Mijn voorkeur naar ‘zuiverheid’ botste gewoon op de hardnekkige onwetendheid of angst van mijn tegenstanders, uiteindelijke vijanden.

Soms ben ik een beetje, bijna onmerkbaar, duizelig in mijn hoofd. Bij vlagen heb ik iets hulpeloos. Alsof ik gedesorienteerd ben of aan concentratieverlies lijdt. Het lijkt alsof de controle over mezelf

de laatste tijd weer afneemt. Enige tijd geleden waren we in het Concertgebouw. We zaten op het balkon. Ik was plotseling, zonder aanwijsbare oorzaak, bang geworden om ervan af te vallen.’

© Bram Zoon (2013)